

23 maj 2024

Kommentar till SVT:s inslag om Z-water

Z-water utmanar kemikaliebranschen genom att erbjuda ett hälsosammare och enklare alternativ för olika rengöringsutmaningar.

Z-water är ett högalkaliskt, effektivt rengöringsmedel som kan produceras av en verksamhet utan kompetens inom kemiproduktion. Det kan bli ett problem för kemikaliebranschen. Det är förmodligen därför som det hävdas att man inte kan lösa fett utan tensider och att man ”enkelt skulle kunna blanda till en lika bra produkt utan maskin”

Z-water har genomgått svanenmärkning vilket är den tuffaste miljömärkningen i världen, det har funktionstestats av RISE (Sveriges forskningsinstitut) och även hos Force som är RISE motsvarighet i Danmark. Viktigast av allt; kommuner och andra större kunder som använder Z-water har testat produkten veckor eller månader innan man bestämt sig för implementering. I de flesta fall har man gjort detaljerade mätningar och påvisat att rengöringen blir lika bra som tidigare – ibland tom bättre.

- Z-water utgör ingen som helst hälsorisk för lokalvårdare – kemiska rengöringsmedel är förknippade med betydande risker vid långtidsanvändning.¹
- Z-water neutraliseras i rengöringsprocessen och belastar inte våra vattenreningsverk eller miljön på något sätt. Kemiprodukter släpper från sig microplaster och andra substanser.
- Z-water är ofarligt och medger därför återbruk av emballage eftersom det är ofarligt. Man kan producera själv, eller nyttja ett retursystem. Våra kunder sparar tonvis med CO₂-utsläpp tack vare det här.

När vi pratade med en av de omnämnda professorerna så sa han direkt att ”*det är klart att alkaliska rengöringsmedel fungerar*”. Enligt SVT så säger han att ”*det är jättesvårt att tro att detta skulle rena någonting utan tensider. Det låter fullständigt vansinnigt.*”

Processen för att producera Z-water patenterades för över 10 år sedan. Med hjälp av en liten mängd kaliumkarbonat skapas ett högalkaliskt, effektivt rengöringsmedel. Kalilut har länge använts för rengöring, vår process optimerar dess funktion, dvs ger högre pH, bättre effektivitet och lång hållbarhet (år istället för timmar).

Slutprodukten kan anses dyr jämfört med ingående råvaror, på motsvarande sätt som kemiska rengöringsmedel är. Men våra kunder sparar tusentals kronor i månaden genom att byta ut kemiska tvättmedel och andra dyra alternativ – samtidigt som man värnar om sin personals hälsa och miljön.

Man bör beakta att forskare inte alltid får alla förutsättningar för att kunna studera detaljer när deras expertis efterfrågas. Vi ser paralleller med när microdukar lanserades för kemikaliefri rengöring, de beskrevs då av kemiforskare som skadliga för medarbetare och städtytor. När

Twister lanserades för kemikaliefri golvrengöring sades det medföra förstörda golvytor. Många år senare så är det här standardlösningar vilket innebär betydligt mindre kemikalieförbrukning. De används överallt och ifrågasätts inte längre av några kemiforskare – trots att de var väldigt övertygande inledningsvis.

Forskarna säger nu att det ”saknas vetenskapligt stöd” för Z-water. Man väljer att ignorera eller känner inte till de jämförande tester som är gjorda av forskningsinstitut och alla våra kunder. Men vi stödjer oss även mycket på branschens erfarenhet och allmänna rekommendationer om städning. Som exempel är ett utdrag nedan från Livsmedelsverkets hemsida hur man löser smuts i kök². Det är uppenbart att alkali är grunden i effektiv daglig rengöring.

Vi tackar nuvarande och framtida kunder för ert förtroende och kommer fortsätta utmana onödig kemikalieanvändning för en bättre miljö och hälsosam rengöring.

¹ <https://www.svt.se/nyheter/vetenskap/studie-rengoringsmedel-kan-skada-kvinnors-lungor>
Forskare från Bergen har även fastlagt förhöjd risk med 71% att barn till städande mödrar får Astma.

² Smutsens kemiska löslighet

Kemiskt kan smuts i köken delas in i kolhydrater, fett, proteiner och salter. Hur smutsen löses upp skiljer sig beroende på vad den består av:

Typ av förening	Löslighet	Förändring som orsakas av värme (till exempel vid tillagningen)
Kolhydrater	Vattenlösliga	Karamelliserar och blir då svårare att ta bort
Fetter	Ej vattenlösliga Lösliga i alkali	Polymeriserar* och blir då svårare att ta bort
Proteiner	Ej vattenlösliga Lösliga i alkali Något lösliga i syror	Denaturerar** och blir då mycket svårare att ta bort
Salter	Varierande vattenlöslighet Lösliga i syror	Genom reaktion med andra smutstyper blir de svårare att ta bort